

13. Dopolni spodnjo tabelo! (4T)

	CILJI	NAČIN DELOVANJA
ČITALNICE	Razširiti ideje o dedniščini in ideje o dedniščini Slovencev, pridobiti prej neopredeljene ljudi.	Sestajala so se na družinskih srečanjih, leti so izdajali, brali, zbirali so zabavo & sinjere svojih idej.
TABORI	Program dedniščine Slovencem razširiti na kmetstvo, prebivalstvo, prebivalci njihovo narodno zavest.	Priljubljeni so množične prireditve na prostem, ker so nacionalni govori sinjere ideje o združitvi Slovencev.

14. Dopolni spodnjo razpredelnico (Uporabljalj cela imena!) (5T)

STRANKA	LETO NASTANKA	VOLILCI	PROGRAM
Katoliška narodna stranka	1892	kmetje ✓	Večji vpliv cerkve v državi, izboljšanje položaja kmetov.
Stranka	1894	meščanstvo, bogati kmetje...	Sinjere volbene pravice, izboljšanje življenjskih razmer - zdravstvo, zavarovanje.
Jugoslovanska slovenska stranka	1896	delavci	Izboljšanje delavskega položaja, krajši delovni čas...

- Ilirsko gibanje. Obkroži črko pred pravilnimi odgovori! (3T)
- A Ilirizem so dokaj enotno podprli vsi pomembnejši in vplivnejši Slovenci.
 - B Med Hrvati in Srbi se je uveljavil isti pravopis in knjižni jezik.
 - C Bleiweis je bil pomemben zagovornik ilirskega gibanja.
 - D Stanku Vrazu gre zasluga za uveljavitev gajice med Slovenci.
 - E Slovence je za potomce Ilirov imel že Vodnik.
 - F Ilirizem je gibanje vseh slovanskih narodov.
 - G Sprva povsem jezikovno ilirsko gibanje je pozneje dobilo tudi politično vsebino.
 - H Vpliv ilirizma je največji na Hrvaškem, saj tu deluje utemeljitelj gibanja Jan Kollar.
 - I Tudi za Slovence je to gibanje zelo pomembno, saj se še konec stoletja med njimi pojavljajo ideje neoilirizma.

11. Dokončaj zapisani trditvi: (2T)

Program Zedinjena Slovenija je za Slovence predstavljal veliko prelomnico, zato ker...

je preobudila slovensko narodno zavest in začela sinjere ideje o združitvi več pokrajin v eno samo, Slovenijo. Če se leta 1848 zmanjšalo pomanjstvo narodov, zato ker... so se narodi in njihova zavest začeli prebujati. in se potiti za svojo avtonomijo.

12. Ustrezno označeni ali zgrešeni spodnje trditve! (2T)

V obdobju Bachovega absolutizma ni bilo možnosti za narodni razvoj.

Kljub absolutističnemu režimu vlade je močnost za narodni razvoj in čisto številni predstavi in narodno zavest Slovencev so odprale vrata za knjige in druga dela, in sicer s tem pokazali svoje želje in kulturo naroda.

Kakšno vojno napovedi? Katere gibanje se je v tem času razvilo in za kaj si prizadeva? (2T)
 »Naslednja vojna [...] bo tako strašotna kot le nobena, ki jo je doživelo človeštvo. Narodi ne bodo drug proti drugemu operirali v sto tisočih, ampak v milijonih. Vidimo tudi kako goreče se izboljšujejo moriška oružja za množično klanje. Že 16 let nimamo imeli nobene vojne in v teh šestnajstih letih [...] uvajamo trepete nove oružja. [...] In, moji gospodje, kaj bo posledica? [...] Naslednja vojna se ne bo rešila z dvema ali tremi milijardami točkami, ampak bo daljša in bolj krvava kot le nobena doslej.»

Opombe: 1 svetovna vojna
 Razvilo se je gibanje pacifistov, ki si prizadeva za
 preoblikovanje razmer na mirni način, brez vojne in sporov

9. Začetki narodnega gibanja pri Slovencih segajo v obdobje reform Marije Terezije in Jožefa II. Vedela sta, da bosta lahko cilje doseгла tudi z upoštevanjem jezika večinskega kmečkoga prebivalstva, ki ni razumelo nemščine.

a) Kdo in katere institucije so se prizadevale za širjenje splošne in šolske izobrazbe? (1T)
 Odgovor: Šolsko je uvedla Marija Terezija, in sicerje školske se prizadeva
 b) V katerem jeziku so v tistem času pisali in v čem je bil problem? (2T) gibanje čitalniško
 Pisali so v nemščini, večina prebivalstva pa je bilo kmetov, ki so govorili
 c) Navedi glavne pisce (4T) in njihova dela v tem obdobju na Slovenskem. (4T) Slavko in Ivan Tavcar

Julij Japelj - Biser kumredej - prevod Svetega pisma

Fabijan - Kravjska črtanostila

Lavoslav - in napred je prvi verski in - slovenska črtanostila

10. Ilirsko gibanje. Obkroži žiko pred pravihimi odgovori! (1T)
 Ilirizem so dokaj uspešno pospeli vsi pomembnejši in vplivnejši Slovenci
 sklad Hrvati in Srbi se je uveljavil isti prevajalski in knjižni jezik
 razsvetljenstvo je bil pomemben zagovornik ilirskega gibanja
 razsvetljenstvo je bil pomemben in ustvarjalni dejavnik med Slovenci

	POSLEDICE
2. ohranjanje ravnateljstva sil	širjenje jezika in kulture
3. "belcevo breme"	širjenje vere
	vojske kolonialnih sil za osvajanje

7. Na zemljevidu sveta označi britansko kolonialno posest. Kateri dve državi v Afriki sta bili edini neodvisni pred izbruhom vojne? (5T) Liberija, Etiopija

5

2. Kaj prikazuje spodnji zemljevid? Kaj je povezovalo obe polovici? (3T)

Prikazuje
Avstrijsko-Ohavska
polovici p. p. p.
slupna obdobje
politika, t. p. p.
vsaleh 10. l.
se moral. za
sestati. ac. D.
oli Bismarck
se pogov. dogo
g. ede. vses.
drzavnih z.

6. Naštej tri razloge za imperializem in tri njegove posledice! (3T)

VZROKI	POSLEDICE
1. nacionalizem	širjenje jezika in kulture
2. ohranjanje tehnološke sil	širjenje vere
3. "kolonizacijsko breme"	vojne kolonizacijskih sil

3. Kdo je politik na sliki? Kakšno funkcijo je opravljal? Opiši njegovo politiko! (3T)

3
Otto von Bismarck. Bil je kancler.
Povečeval je moč Prusije in namerno slabil
moč Avstrije. Reformiral je vojsko in si zavrzel
prezdesat mnogo ozemlja. Med drugim
Alzacijo in Loreno, Holstein, Schleswig.

4. Katera afera je zaznamovala obdobje 3. francoske republike? Razloži, kaj se je zgodilo. Kakšne so njene posledice? (2T) Afera Dreyfuss. Dreyfuss, ki je bil po porehlu pred, so oblasti obtožile uhujenja za Nemčijo. Kljub temu, da so ugotovile svojo enoto je niso zele priznati. Stečilo je zračanje ljudstva; pisatelji zala je celo ustavit obtožbo pisno p. p. p.

13. Izseljevanje Slovencev. (4T)

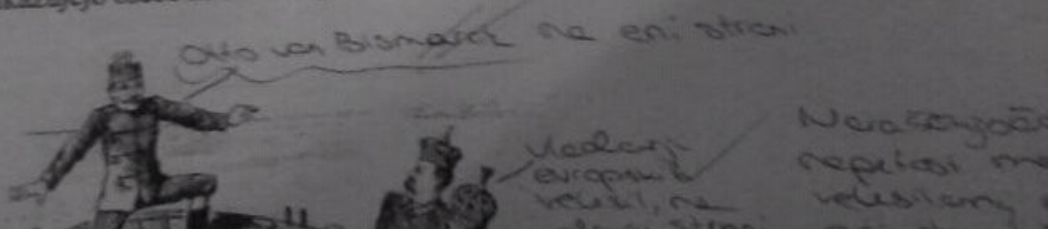
a) kateri so bili vzroki izseljevanja in kateri sloj prebivalstva se je najpogosteje izseljeval?

- Agrarna kriza, industrializacija, nepetost pred 1. sv. vojno
- trapezi, mladeni, mladi, kmetje, ki so propadli

b) Kdaj je število izseljencev doseglo višek? V katero državo so bili predvsem usmerjeni?

Tu pred 1. sv. vojno. V ZDA, tudi v Kanado, Argentino, Monako.

14. Spodnja karikatura nosi naslov 'L'enfant terrible' in prikazuje razmere pred 1. svetovno vojno. Prikazujejo osebe na sliki? Kaj se dogaja na karikaturi in na kaj opozarja avtor karikature? (3T)

11. Razvoj ustavnosti v habsburški monarhiji 1849 - 1879. (3T)

Smiselno poveži podatke (datume) v stolpcih tako, da pred črko pri prvem stolpcu napišeš ustrežno številko iz drugega stolpca!

- A - začetek ustavnosti v monarhiji (1848)
- B - reorganizacija monarhije v AQ (1867)
- C - liberalci prevladujejo v državnem zboru (1849)
- D - gosposka zbornica, poslanska zbornica, centralizem (1861)
- E - s strani vlade sprejeta ustava (1849, 1867)
- F - zagotovila o enakopravnosti narodov glede jezika, enakost pred zakonom, verska svoboda (1867)

- 1. oktobrska ustava
- 2. oktobrska diploma
- 3. februarški patent
- 4. ~~ustava~~
- 5. decembrska ustava
- 6. liberalno obdobje

11. Razvoj političnih strank (6T)

	Privrženci (delavci, kmetje itd.)	Za kaj so si prizadevali	Pomembni zagovorniki
Katoliška narodna stranka (SLS)	kmetje	zadnja kmetijska reforma	Vračar
Krščansko socialno gibanje	verniki (delavci)	celovška reforma	Štorkelj
Liberalna narodna stranka	meščanstvo	svobodna trgovina	Taušar, Pregelj
JSDS	delavci	8urni delovni čas	Katja Tršar

12. Koga je Taaffe imenoval za deželnega predsednika Kranjske in kdaj? Zakaj je bil pomemben?

9. Preberi spodnji tekst in odgovori na vprašanja! (5T)
 »Vsaki naj v svoji deželi doma živi, kakor mu je drago in ljubo: Nemec po nemško, Italijan po italijansko, Voger po vogersko.../ Mi Slaveni pa tudi tverdno, z vso močjo od vsih terjamo, da tudi nas puste doma po naše živeti: Slovence po slovensko.«
Matija Majar - Žiljski

a) Kateri sloj je bil pretežno nosilec slovenskega narodno-političnega gibanja?

razredno, varčevsko

b) Katere politične in nacionalne zahteve so se izoblikovale v tem času?

Uveljavitev slovenskega jezika, enotna pravna slovena država v Evropi in v Uradu

slovena kot enoten narod, Naj se zbratijo delna

miše, bi razvijajo slovensko etnično ozavje

Zahteve po pob slovensko uarnitnih političnih zborov

Dokazne ovke avtonomije v Avstrijskem cesarstvu

(Kongresativna ureditev)

Pod katerim imenom poznamo ta program?

Žalostna Slovenija

Razdelitev sveta med imperialistične sile. Razvrsti v preglednico: Indija, SZ-Afrika, Macao, Mozambik, Afganistan, Kamerun, Togo, del Nove Gvineje, Libija, Kongo, Izrael, Avstralija, Goa, Kanada, Indonezija, Nova Zelandija, Južna Afrika, Kuba, Filipini... (5T)

Velika Britanija	Kanada, Južna Afrika, Nova Zelandija, Avstralija, Ind
Francija	Indonezija, Afganistan, SZ Afrika, Kongo, Libija, Kamerun, Togo
Portugalska	Kuba, Mozambik
Rusija	Afganistan, Kamerun
Belgija	del Nove Gvineje
Italija	Indonezija, Filipini, Macao
Nemčija	del Nove Gvineje
Drugi	

Utemelji spodnjo trditev! (2T)
 »Nacionalizem je samo varianta nacionalizma.«

»Nacionalizem je bila potreba po ustvaritvi jedrskega
 »je bil po Evropi zanesen zato lahko to upredelimo
 »nacionalno gibanje Judov.«

Začetki slovenskega narodnega gibanja (4T)

a) Koga slika predstavlja?

13. Dopolni spodnjo tabelo!(4T)

	CILJI	NAČIN DELOVANJA
ČITALNICE	Razširiti ideje o rednosti in ideje o rednosti Slovencev, pridobiti prej neopredeljene ljudi.	Sestajala so se na družabnih srečanjih, kjer so izkušali, brali, izmenili so zabavo & sinjaje svojih idej.
TABORI	Program redne Slovencev razširiti na kmetiško prebivalstvo; prebuditi njihovo narodno zavest.	Priljubljeni so množične prireditve na prostem, kjer so nacionalni govori sinje ideje o združitvi Slovencev.

14. Dopolni spodnjo razpredelnico (Uporablaj cela imena!)(5T)

STRANKA	LETO NASTANKA	VOLILCI	PROGRAM
Katoliška narodna stranka	1892	kmetje ✓	Večji vpliv cerkve v državi, izboljšanje položaja kmetov.
Stranka	1894	meščanstvo, bogati kmetje...	Sinjaje volbene pravice, izboljšanje položaja življenjskih razmer - odraščanje zavarovanje.
Jugoslovanska slovenska stranka	1896	delavci	Izboljšanje delavskega položaja, krajši delovni čas...